

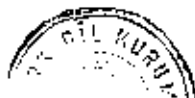
Türk Dil Kurumu
Yönetim Kurulu
23-25 Eylül 1959
Toplantısı Tutanak Özeti

Toplantıda bulunanlar : Dr. Mehmet Ali Aşakay, Dr. Gündüz Akıncı, Ömer Asım Aksoy, Prof. Ahmet Ateş, Prof. Selâhattin Batu, Prof. Dr. Ahmet Caferoğlu, Ord. Prof. İhrami Cıvaoğlu, Recai Cin, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Prof. Süheyp Derbil, Hikmet Dizdaroğlu, Prof. Dr. Hasan Eren, Tahir Nejat Gencan, Prof. Dr. Macit Gökberk, Orhan Hançerlioğlu, Prof. Nusret Hızır, Uluş İfđemir, Prof. Fahir İz, Prof. Dr. Reşat İzbarak, Doç. Mecdut Mansuroğlu, Prof. Dr. Samim Sinanoğlu, Haldun Taner, Dr. Nermi Uygur.

Toplantıda bulunmayanlar : Nadir Nadi Abalioğlu, Dr. Uluş Bahadır Alkım, Prof. Dr. Sadettin Buluç, Behçet Kemal Çağlar, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Prof. Enver Ziya Karal, Ağâh Sırrı Levend, Dr. Mehmet Tuğrul, Ord. Prof. Hilmi Ziya Ülken, Ord. Prof. Suut Kemal Yetkin, Kadri Yörüköğlu, Ord. Prof. Dr. Zeki Zeren.

Mazereti bildirilenler : Dr. Uluş Bahadır Alkım, Prof. Dr. Safettin Buluç, Behçet Kemal Çağlar, Prof. Enver Ziya Karal, Ağâh Sırrı Levend, Dr. Mehmet Tuğrul, Ord. Prof. Suut Kemal Yetkin, Ord. Prof. Zeki Zeren.

Başkan : Kurum Başkanı Prof. Dr. Macit Gökberk

Birinci Birleşim, Birinci Oturum

23 Eylül 1959

saat 10.30

Oturum açılınca Alkım, Çağlar, Tuğrul, Yetkin'in mazeret yazıları okundu. Buluç, Karal ve Zeren'in vazife ile memleket dışında buldukları bildirildi. Genel Yazman'ın hastalığı yüzünden toplantıya katılamayacağını bildiren yazısı okundu. Hepsinin mazeretleri kabul edildi.

Son 24-31 Mayıs 1959 toplantısı tutanak özeti okunarak olduğu gibi kabul edildi.

- 1- Yargıcılar Kurulları raporları okunarak Hikâye türünde Tahsin Yücel'in, Çevri türünde M. Ali Cimcoz ile Sabahattin Eyüboğlu'nun ve Bilim eserlerinde Dr. Nermi Uygur'un ödül kazandıkları anlaşıldı. Uygun görüldü.
- 2- İdare işleri üzerinde Genel Yazman vekili Aksoy'un açıklaması dinlendi. Açıklamada geçen çeşitli işlerin konuşulmasına geçildi.

Yeni binaya taşınmış olmasından dolayı teşekkürler edilerek yapı borcunun ödenmesini sağlamak üzere binamızın bir kısmının bir müddet için kiraya verilmesi oy birliği ile kabul edildi.

- 3- Açıklamada sözü edilen işyeri işlerine geçildi:

a) Ankara Dil Tarih-Coğrafya Fakültesinin Türkoloji bölümünden mezun olup bir buçuk yıl önce Kurumumuzun uzman kadrosuna memur olarak alınan ve çeşitli kollarda çalıştırıldıktan sonra Derleme Kolu'na verilmiş bulunan Aycan Ünver'in bilgisi çalışkanlığı ve manevî vasıfları kendisine uzman unvanı verilmesine yeter görüldüğünden almakta olduğu aylıkla uzmanlığının tasdiki hakkındaki Yürütme Kurulu kararı okunarak kabul edildi.

b) Ayniyat memuru yanında çalışan sevk memuru Celâl Özdemir'in bu göreve başladığı zamandan beri işine karşı isteksiz ve kayıtsız bulunduğu kendisinden beklenen işleri gereği gibi yapmağa bir türlü alışamamış olduğu ilgili üstlerinden ve yöneticilerden alınan bilgilerle anlaşıldığından ekim 1959 ayı sonuna kadar dışarda bir iş aramasının kendisine bildirilmesi hakkındaki Yürütme Kurulu kararı okunarak kabul edildi.

4- Yargıcılar Kurulları üyelerine verilecek ödeneğin yeniden tesbiti üzerinde konuşularak:

Ödül yönetmeliği gereğince görevini tam yapmış üyelere, kesintisiz olarak üç yüz lira yargıcılık ödeneği verilmesi kabul edildi.

5- İki yıldır bütçe mülahazası yüzünden bin beşer yüz lira olarak ödenen ödüllerin, Kurultayca kabul edildiği gibi, iki biner lira olarak ödenmesi imkânının araştırılması geçen mayıs toplantısında kararlaştırılmış olduğu gibi bu defa yalnız üç türe ödül verilmekte ve bu imkân elde edildiğinden bu yıl ödüllerin, her bir tür için iki bin lira olarak ödenmesi kabul edildi.

→ 6- Genel Yazman Ağâh Sırrı Levend'in geçirmekte olduğu hastalık dolayısıyla, bir kişinin tek başına karşılayamayacağı ağır masraflar yapmak zorunda bulunduğunu bildirerek bu ödev sever arkadaşın hastalık masraflarının Kurumca ödenmesini istiyen üyelerimizden Prof. Dr. Feridun Nafiz Uzluk'un yazısı ile yine aynı istekte bulunan Kurulumuz üyelerinden Orhan Hançerlioğlu ve Prof. Fahir İz'in müşterek yazısı okundu. Bu konu üzerindeki konuşmaların sonunda :

- a) Yurt içinde şimdiye kadar yaptığı tedavi masraflarının tamamının ödenmesi,
- b) İleride yapılacak masrafların -lüzumu halinde Avrupa'ya gitmesi masrafları da içinde olarak- Kurumun malî imkânları dairesinde ödenmesi için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesi... Çoğunlukla kabul edildi.

7- 19-24 ekim 1959 da Ankara'da toplanacak olan Birinci Türk Sanatları Kongresi-ne Kurumdan temsilci seçilmesi hakkında İlahiyat Fakültesi Türk ve İslâm Sanatları Tarihi Enstitüsünden gelen yazı okundu. Bu kongreye katılmak üzere üç kişilik bir heyet seçilmesi için Yürütme Kurulu'na yetki verilmesi kabul edildi.

8- İzbirak'ın Coğrafya Sözlüğünü incelemek ve raporunu öğleden sonraki oturuma yetiştirmek üzere Cıvaoğlu, Gencan ve Uygur'dan bir komisyon kurulması kabul edildi.

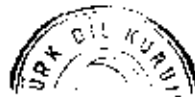

Birinci Birleşim İkinci Oturum

23 Eylül 1959

saat: 15

- 1- Genel Yazmanlık açıklamasının tümü, dileklerle birlikte çoğunlukla kabul edildi.
- 2- Sayman üyenin hesap işleri hakkındaki raporu okundu; üzerinde konuşuldu:
Raporun tümü dileklerle birlikte çoğunlukla kabul edildi.
- 3- 1959 yılı bütçesinde giderler kısmında III. kitap ve demirbaşlar bölümünden 10.000 VI. Kurultay giderleri bölümünden de 10.000 liranın düşülerek V. bilim çalışmaları giderleri bölümüne 20.000 liranın eklenmesini isteyen Sayman üyenin teklifi çoğunlukla kabul edildi.
- 4- Derleme-Tarama Kolu Başkanlığı raporu okunarak üzerinde konuşuldu. Kol Başkanı da gerekli sözlü açıklamalarda bulundu. Raporun tümü dileklerle birlikte çoğunlukla kabul edildi.
- 5- Sözlük Kolu Başkanlığı raporu okunarak üzerinde konuşuldu. Kol Başkanı gerekli sözlü açıklamalarda bulundu.
 - a) İngilizce sözlük işinin, İz'e verilmesi çoğunlukla kabul edildi.
 - b) Sade Türkçe Kılavuzu yeni baskısını kontrol için Batu, Cin ve İz'den bir komisyon kurulması ve bu komisyon işini bitirince bu kılavuzun ayrı bir karar beklenilmeden baskıya verilmesi, çoğunlukla kabul edildi.
 - c) Sözlük kolu raporunun tümü dileklerle birlikte çoğunlukla kabul edildi.
- 6- Terim Kolu Başkanlığı raporu okunarak üzerinde konuşuldu. Kol Başkanı gerekli sözlü açıklamalarda bulundu.
 - a) İzbirak'ın coğrafya sözlüğünü inceliyen komisyonun raporu okundu. Üzerinde konuşularak sonunda eserin komisyon raporu gereğince Kurumca bastırılması çoğunlukla kabul edildi.

-5-

b) Terim Kolu raporunun tümü dileklerle birlikte çoğunlukla kabul edildi.

7- Gramer Kolu Başkanlığı raporu okunarak üzerinde konuşuldu. Kol Başkanı gerekli sözlü açıklamalarda bulundu.

İkinci Birleşim Birinci Oturum

24 Eylül 1959

saat 10

1- Gramer Kolu raporu üzerindeki konuşmalara devam edildi.

İkinci Birleşim İkinci Oturum

24 Eylül 1959

saat 15

1- Gramer Kolu raporu üzerindeki konuşmalara devam edildi.

a) Özel adlardan birleşik olarak meydana gelmiş yer adlarının imlâ şekilleri için, İç İşleri Bakanlığındaki yer adları komisyonunca Kurum adına katılan arkadaşların tekliflerini incelemek üzere Eren, İzbirak, Aşakay, Sinanoğlu ve Aksoy'dan bir komisyon kurulması ve bu komisyona Kurum adına kesin karara varmak yetkisi verilmesi kabul edildi.

b) İmlâ Kılavuzu'nun beşinci baskısı esas alınarak, ancak bazı küçük pürüzler düzeltilerek 6 ncı baskının yapılması çoğunlukla kabul edildi.

c) Gramer Kolu raporunun tümü dileklerle birlikte kabul edildi.

2- Yayın Kolu Başkanlığı raporu okunarak üzerinde konuşuldu.

Raporun tümü dileklerle birlikte çoğunlukla kabul edildi.

2- İki yıldan beri Yönetim Kurulu toplantısına sürekli olarak katılmıyan iki üye üzerinde konuşuldu. Bu üyeler ile temas edilerek gelmeyecekleri anlaşılırsa yerlerine yedek üyelerin çağrılması kabul edildi.

-6-

- 4- Devellioğlu'nun Osmanlıca sözleşmesini incelemek ve raporunu yarınki oturuma yetiştirmek üzere, Gencan, Mansuroğlu İz ve Sinanoğlu'ndan bir komisyon kurulması kabul edildi.
- 5- Tüzük tasarısı üzerindeki konuşmalara devam ve 30 unçudan 47 nciye kadar olan maddeler, bazı değişikliklerle kabul edildi.

Üçüncü Birleşim Birinci Oturum

25. Eylül 1959

saat 10

- 1- Tüzük tasarısının 48 inciden 60 inciye kadar olan maddeleri okunarak bazı değişikliklerle kabul edildi. Şimdi yürürlükte bulunan Tüzükün 45 inci maddesinin 61 inci madde olarak tasarıya eklenmesi teklifi de kabul edildi.
- 2- Geçen yılki ödüllerin de, bu yıl için olduğu gibi, 2000 er liraya çıkarılması yolundaki teklif gereğince ödenmiş olan 500 er liranın da ödenmesi kabul edildi.
- 3- Tüzük tasarısının mayıs toplantısında kabul edilmiş bulunan 23 üncü maddesinden "özürsüz olarak" kelimelerinin çıkarılması teklifi kabul edildi.
- 4- Yargıcalar Kurulu üyelerinden ödül yönetmeliği gereğince rapor vermeyenlerle Yargıcılık ödeneğinin ödenmesi ve yargıcaların bu durumunun dergide yayımlanması hakkındaki Cin'in teklifi üzerinde konuşuldu.
 - a) Rapor vermeyenlere ödenek ödenmemesi kabul,
 - b) Bu durumun dergide yayımlanması reddedildi.
- 5- Ödül yönetmeliğinin, uygulamanın gösterdiği lüzuma göre değiştirilmesi için Civaoglu, Gencan, Hançerlioğlu'ndan bir komisyon kurulması ve bu komisyonun yapacağı değişikliklerin hemen yürürlüğe konulması kabul edildi.
- 6- Devellioğlu'nun Osmanlıca sözleşmesi hakkında komisyon raporu okundu. Bu eserin, rapor gereğince, Kurumca bastırılması uygun bulunmadı.

- 7- İz'in hazırlıyacağı İngilizce sözlüğe genel hükümlerimize göre telif ücreti ödemesi uygun görüldü.
- 8- Gelecek toplantınının 1960 yılı şubat ayının on beşinden önce yine Ankarada yapılması kabul edilerek toplantıya son verildi.

Başkan

Gökkuş

Ağakay

Ağakay

Akıncı

Aksoy

Aksoy

Ateş

Batu

Batu

Caferoğlu

Civaoğlu

Cin

Cin

Dağlarca

Dağlarca

Derbil

Dizdaroğlu

Dizdaroğlu

Eren

Eren

Gencan

Hançerlioğlu

Hızır

Hızır

İğdemir

İğdemir

İz

İz

İztrak

Mansuroğlu

Sinanoğlu

Sinanoğlu

Taner

Taner

Uygur

Uygur

